

HIŠA DTRDK

GLASILO ANGELINEGA VRICA

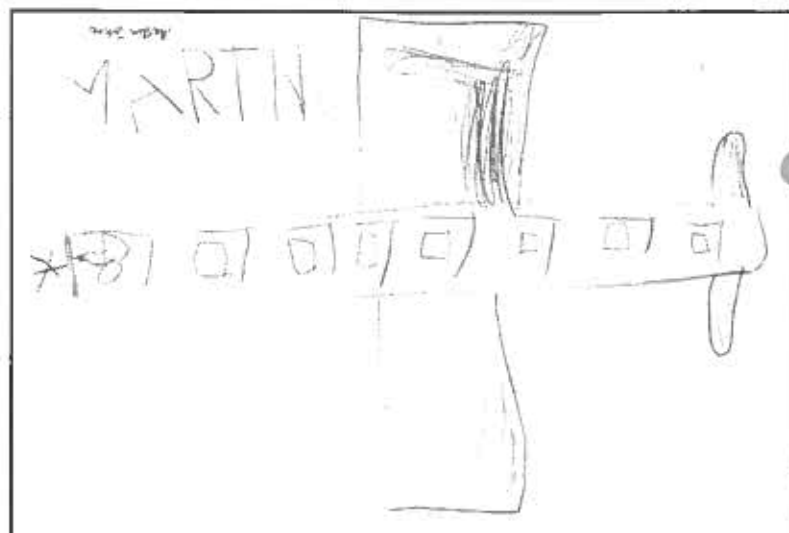
Večera 7. 2. OT
JUNIJ, MMIV
2005

8

ALI STE VEDELI

- da je Angelin vrtec 5. novembra 2004 prejel odločbo Ministrstva za šolstvo, znanost in šport o Vpisu v razvid izvajalcev javnoveljavnih programov vzgoje in izobraževanja in o tem, da izpolnjuje pogoje za izvajanje programa Montessori vrtca?
- da ima Melita prvorojenca in da jo na ravnateljskem mestu nadomešča vzgojiteljica sestra Metka?
- da dela vsaka skupina otrok v dopoldanskem času v svojih sobah? Popoldne pa so otroci iz vijolične sobe dodeljeni v rumeno ali zeleno sobo.
- da poteka Kateheza Dobrega pastirja enkrat tedensko v posebnem prostoru (atriju), ki so nam ga odstopile sestre v samostanskem delu stavbe?
- da si je vzgojiteljica Danijela našla delovno mesto drugje? Namesto nje je osem-urni delavnik prevzela Klavdija, za štiri ure dnevno pa je od februarja na novo zaposlena Eda Šteblaj – tudi udeleženka Montessori izobraževanja v Ljubljani. Dela v jedilnici in v rumeni sobi. Eda, dobrodošla med nami!
- da odhaja jeseni v šolo 22 otrok? Njihova imena so: Ana, Tina, Martina, Lan, Lenart, Tadej, Urška, Nina, Jakob, Gal, Sara, Staš, Lara, Jure, Gal, Grega, Tomaž, Tina, Nace, Lucija, Sara, Julijana.

Hiša otrok, glasilo Angelinega vrtca

Izdaja Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo, Josipine Turnograjske 8, Ljubljana

Odgovorna urednica: s. Metka Capuder

Uredniški odbor: Alenka Javornik, Neža Kalan, Gregor Klančič, Monika Kovač

Lektoriranje: Polona Marc

Izdela: sisvizija, d.o.o.

Tisk: Premiere

e-mail naslov za pošiljanje člankov:
av-hisa.otrok@guest.arnes.si

UVODNIK

Pred vami je Hiša otrok. Nastajala je, ne boste verjeli, celo leto. K sodelovanju je vabila z vrtčevske oglasne deske in osebno prek članov uredniškega odbora z namenom, da nas vse, ki zahajamo v Angelin vrtec, spozna, poveže, obvesti ...

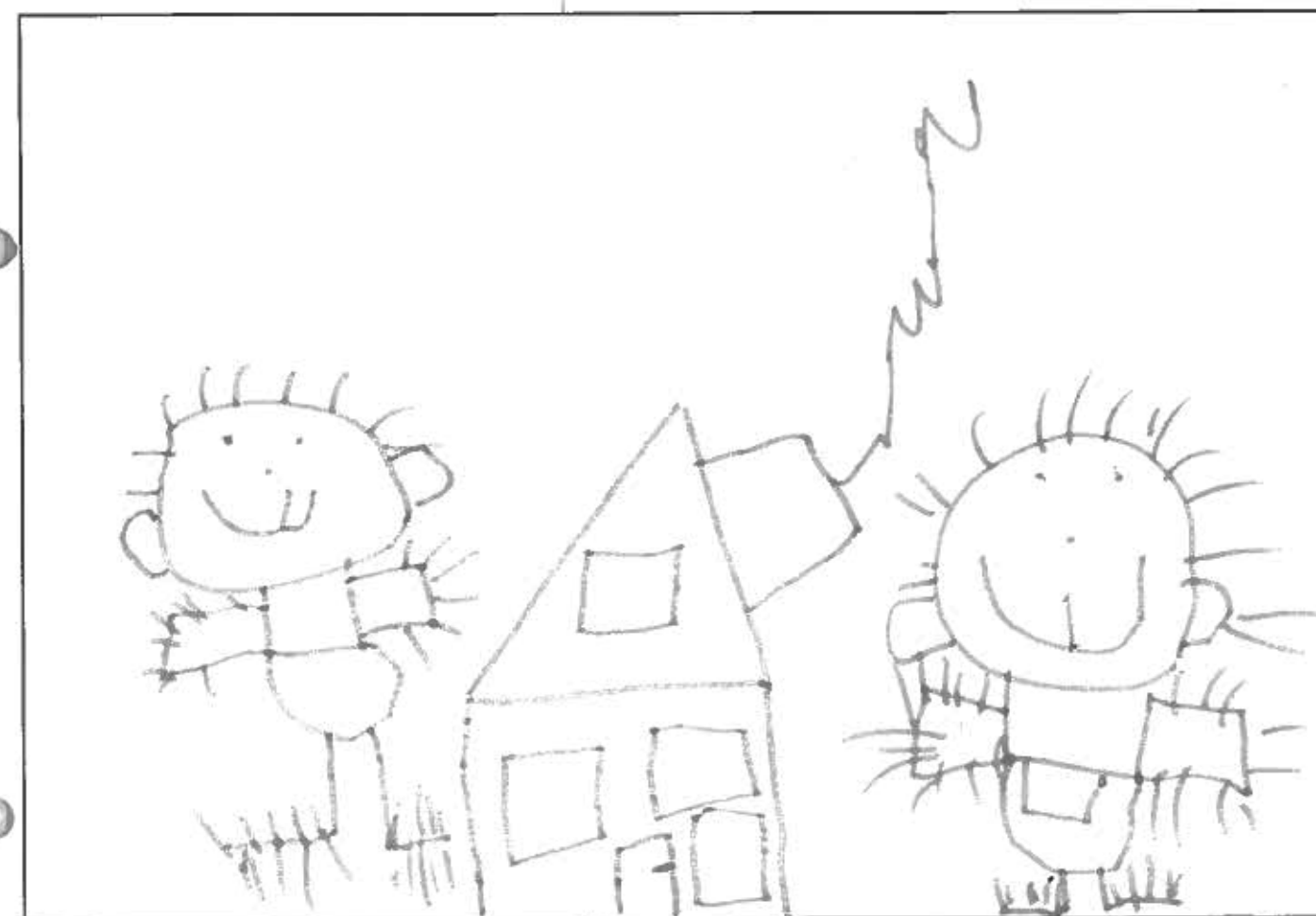
Po enem letu vas spet vabi k prebiranju, ob katerem boste lahko ponovili in poglobili osnovne značilnosti Montessori vzgoje, spoznali eno od vzgojiteljic, se zabavali ob izjavah otrok, obudili spomin na večer bodisi z mamami bodisi z očeti, primerjali lastne občutke ob uvajanju svojega otroka v vrtec in odhajanju iz njega z opisanima, izvedeli, zakaj se za vrtec plačuje več in kako napredujejo prizadevanja staršev za ustanovitev našim otrokom primerne osnovne šole. Otro-

kom je namenjena Vaja za doma. Če ste starši v dilemi, zaupati otroku delo s škarjami ali ne, so v tej rubriki tokrat podani napotki za varno striženje. Za tiste že bolj spretno otroke in njihovo roko pa je opisano, kako do lepega cvetličnega aranžmaja. S pomočjo vaše nazorne predstavitve bo otrok z največjim veseljem prispeval svoj delež k urejenemu izgledu vašega stanovanja.

In ker dnevi hitro teko, za vse, ki zahajate v Angelin vrtec, velja povabilo tudi k ustvarjanju prihodnje številke Hiše otrok. Svoje komentarje, predloge in prispevke pošiljajte na:

av-hisa.otrok@guest.arnes.si

Neža Kalan

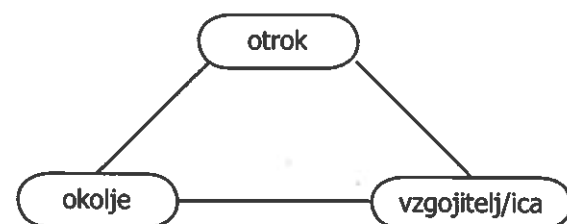

IZ MONTESSORI ZAKLADNICE

Osnove vzgojnega pristopa Marie Montessori

Maria Montessori meni, da se otrok ne »učik«, ampak gradi svoje znanje in svojo osebnost ob izkušnjah in v odnosu s prostorom, stvarmi in z drugimi ljudmi. Otrok v družinskem, šolskem in družbenem okolju preizkuša in si pridobiva lastno neodvisnost z nenehno aktivnostjo, z neprestanim trudom, s koncentracijo in razvojem.

Če gre v klasičnem vzgojno-izobraževalnem sistemu le za odnos med otrokom in vzgojiteljem/učiteljem, potem lahko rečemo, da je v Montessori pristopu enakovreden dejavnik tudi pripravljeno okolje.

Pripravljeno okolje

Iz okolja dobiva otrok potrebno »hrano« za svoj razvoj. Vsebovati mora to, kar otrok potrebuje, vse tisto, kar pa za njegov razvoj predstavlja oviro, pa moramo iz okolja odstraniti. Otroku mora okolje občutkom pripraviti odrasla oseba – ta mora biti prisotna v okolju, kjer otrok živi in raste.

Značilnosti okolja lahko opišemo z naslednjimi osnovnimi komponentami:

1. Svoboda

Svoboda pomeni, da je otrok svoboden v gibanju v Montessori okolju. Zato mu je treba omogočiti kolikor je mogoče velik prostor svobode, da sam oblikuje svoje socialne odnose.

Samo v ozračju svobode se nam otrok lahko odpre. Prava svoboda je posledica razvoja – notranjega razvoja, ki otroka vodi v smeri samostojnosti, volje in discipline. Kako lahko otroku pomagamo pri tem razvoju?

- pomoč k samostojnosti s pomočjo okolja in dejavnosti (otroku pomagamo le, če je to potrebno);
- pomoč pri razvoju njegove volje: spodbujamo ga, da stvari izpelje do konca, in da doseže nekaj, na tistem področju, ki si ga je sam izbral;
- pomoč pri razvoju discipline: otroku damo priložnost za konstruktivno delo;
- pomoč pri jasnem razumevanju dobrega in slabega: da bi otrok mogel razlikovati med dobrim in slabim, mora vzgojitelj postaviti odločno in jasno mejo med destruktivnim, asocialnim in konstruktivnim, dobrim.

2. Struktura in red

Nihče se ne sme vmešavati v otrokovo delo ali ga celo prekinjati. Vzgojitelj mora ustvarjati okolje, ki ni statično, vendar pa mora imeti ves čas v mislih osnovni namen, ki ga predstavlja otroku struktura v okolju. Struktura in red ne služita rigidnim odraslim, ampak sta v pomoč otroku.

3. Realnost in narava

Otrok mora imeti priložnost, da ponotranji meje narave in realnosti. To mu omogočimo tako, da ga osvobodimo iluzij in fantazij (fizičnih in psihičnih). Temu služijo: avtentične stvari, realen svet, stik z naravo ...

4. Lepota

Poleg lepote tudi vzdušje spodbuja k spontanemu in pozitivnemu odgovoru na življenje. Prava lepota temelji na preprostosti, vendar pa mora biti vse lepo oblikovano, skrbno in mikavno pripravljeno kakovostno.

5. Didaktični materiali

Včasih jim pripisujemo prevelik pomen. Če otrok v okolju ne čuti spoštovanja, ljubezni, svobode ..., potem materiali ne morejo služiti svojemu namenu. Določen material predstavimo otroku v pravem trenutku njegovega razvoja.

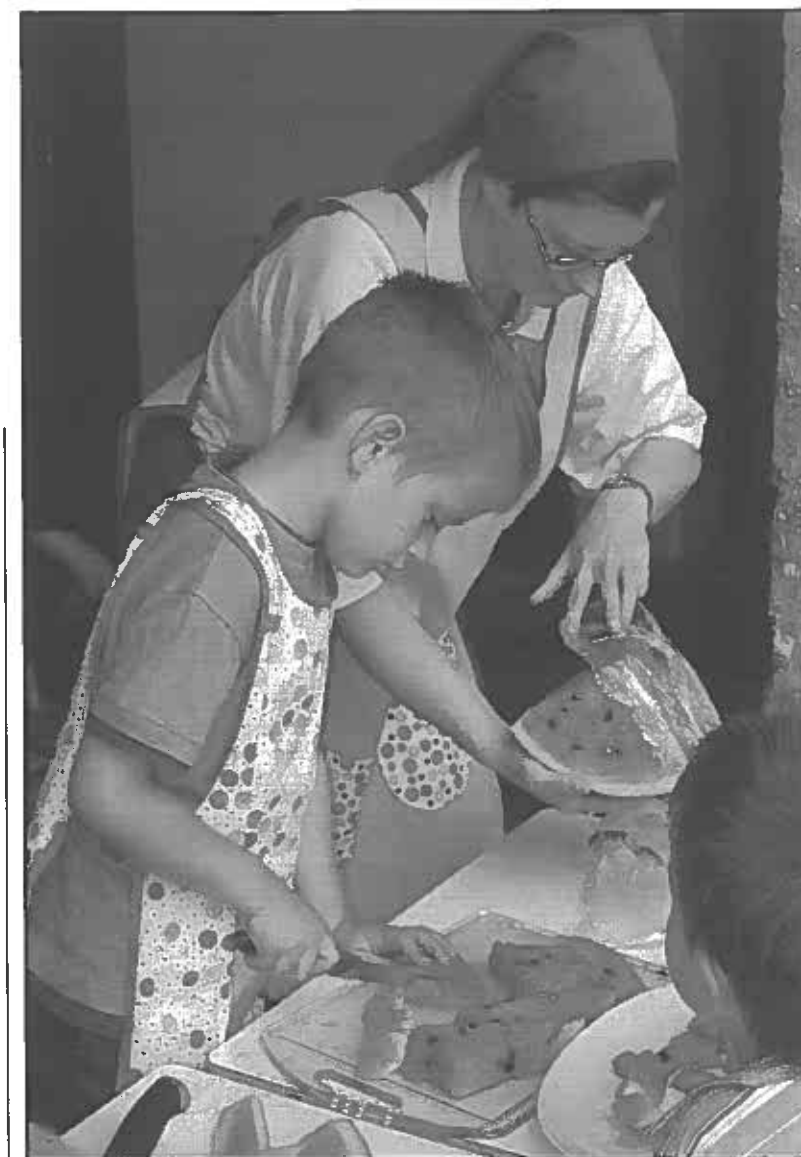
Montessori material določa več kriterijev: izolacija težavnosti, stopnjevanje od preprostega k zapletenemu, stopnjevanje od konkretnega k abstraktnemu, otroku omogoča samoizobraževanje in vzgojo (kontrola napake je v materialu) ...

6. Razvoj življenja v skupnosti

Ker otroci, predvsem najmlajši, delajo večino časa samostojno, se zdi na prvi pogled nenavadno, da uspejo razviti socialni čut.

Zastavlja se vprašanje, kot »Kako se bodo otroci socializirali, če vsak dela sam?« Na taka vprašanja je Maria Montessori odgovorila z razlago, da ne verjame, da otroci razvijejo socialni čut v okoljih, kjer dejanja otrok določajo odrasli in kjer morajo vsi otroci hkrati na stranišče ... Takšna družba otrok je po njenem mnenju nasprotna podoba tega, kar odrasli imenujemo svobodno družbo, prostovoljno sodelovanje, izmenjavo med posamezniki in deželami ...

Okolje je tisti element vzgoje, ki otroku omogoča, da postane aktiven učenec, učitelj pa postane dinamičen vezni člen med otrokom in okoljem. Otrokovo okolje postane sredstvo za njegovo samovzgojo in samo-izgradnjo, saj mu pomaga doseči lastno samostojnost in vključitev v svobodno izbrane dejavnosti, ki pospešujejo njegov razvoj.

Vloga vzgojitelja

Zaradi otrokove svobodne izbire materialov, njihove uporabe in časa uporabe, in pa otrokove možnosti, da sam popravlja napake, je vloga vzgojitelja korenito spremenjena. Vzgojitelj ne posreduje znanja, ampak samo pripravlja okolje. Tako je postavljen na glavo tradicionalen koncept vzgoje, kjer je učitelj aktiven in prenaša vsebine.

Vzgojitelj v Montessori pedagogiki:

- skrbno opazuje otroka (njegov razvoj, vedenje), da mu lahko pomaga, odstranja zapreke, ki se pojavljajo pri njegovi aktivnosti; svoja opazovanja skrbno zapisuje;
- je zgled otrokom in hkrati vir znanja;
- je demonstrator, podpira učne in vzgojne procese;
- omogoča odnos med otrokom in okoljem, interakcijo med otrokom in materialom;
- s svojo duševno, znanstveno in tehnično pripravljenostjo mora pomagati pri razvoju vsakega otroka in spodbujati njegovo neodvisnost.

Razvoj otroka

RAZVOJNE ZNAČILNOSTI PREDŠOLSKEGA OTROKA

a) gibanje

Da bi razvili zdravo telo in razum, imajo otroci veliko potrebo po gibanju, raziskovanju, uporabi telesa in po shranjevanju zaznavnih vtisov, ki jih bodo kasneje razvrščali. Koordinacija celotnega telesa je tesno povezana z razvojem inteligence, zunanja koordinacija omogoča notranjo koordinacijo.

b) potreba in želja po redu

Maria Montessori je z opazovanjem odkrila, da prihaja otrok do notranjega reda s pomočjo zunanjega reda. Notranji red pa je prvi pogoj za razvoj

inteligence. Otrok ljubi rituale. Ko otrok odrasča je potrebno, da je, kolikor je mogoče njegov dom, domače okolje urejeno, da ne premikamo stalno stvari, da mu damo priložnost, da ima svoje lastne stvari urejene. Vse to pomaga otroku, da se nauči zaupati, da se čuti v okolju varnega, da postane samozavesten in samostojen.

c) sposobnost za zbranost

Otrok lahko v želji, da bi se naučil nekaj novega, pokaže veliko in spontano zbranost. Motivira ga notranja nuja. Pogosto otroku dajemo preveč ali pa premalo. Dati mu moramo to, kar bo resnično zadovoljilo njegovo celotno bitje. Okolje mora biti bogato v stvareh, ki bodo otroku pomagale rasti.

č) potreba in želja po samostojnosti

Mali otroci potrebujejo samostojnost. Nikoli naj ne bi namesto otroka mi naredili nekaj, kar že zna ali se trudi naučiti. Pokazati mu moramo le, kako se določena stvar naredi.

d) potreba in želja po disciplini

Skupaj z otrokovo samostojnostjo gre tudi otrokova potreba po disciplini. Otrok mora spoštovati pravice drugega, kakor tudi drugi spoštujemo njegove pravice. Za malega otroka naj bo pravil malo in ta naj bodo jasna.

e) potreba po varnosti in ljubezni

Najgloblji potrebi v otroštvu sta ljubezen in varnost. Zgodnje otroštvo je odločilno za oblikovanje temeljnega zaupanja, ki je osnova za ljubeč odnos do staršev, sorojencev, razširjene družine, prijateljev.

SRKAJOČI UM

Narava otrok se od narave odraslih zelo razlikuje. Medtem ko so odrasli že dosegli normo človeške vrste, se otroci nenehno spreminjajo. Sami ustvarjajo posameznike, kakršni bodo nekoč.

Maria Montessori je posebno zmožnost otroka, da sprejema vase na več ravneh hkrati (telesni, čustveni in duhovni), imenovala srkajoči um. Otrok sprejema vse, kar vidi, sliši in čuti v okolici. Odrasli je sposoben ločevati svoja čustva in misli, otrok pa tega ne more. Otrok je bolj

celostno naravnan: voha in tipa vse okoli sebe, je popolnoma prepleten in ugašen z okoljem. Lastno mu je učenje z delom. Mora eksperimentirati. Srkajoči um je nezavedno duševno stanje in je ustvarjalne narave. To nezavedno duševno stanje se ravna po notranji občutljivosti, ki je specifična glede na otrokovo obdobje (občutljiva obdobja).

OBČUTLJIVA OBDOBJA

Občutljiva obdobja so eno izmed ključnih genialnih odkritij, do katerih je prišla Maria Montessori pri svojem opazovanju otrok. Občutljivo obdobje je strnjen čas v življenju otroka, ko je otrok posebej dojemljiv za določene dražljaje do te mere, da ostali dražljaji stopijo v ozadje. Občutljivo obdobje opazimo, ko se pri otroku pojavi močan interes za določeno stvar. Otrok bi neko stvar ponavljal v nedogled – iz razlogov, ki nam niso očitni. To traja dokler otrok zaradi ponavljanja nenadoma ne pride do nekega novega spoznanja, ob katerem občuti veselje in polnost življenja. Če otroka oviramo pri uresničevanju njegovih naravnih interesov določenega občutljivega obdobja, za vedno izgine priložnost za naravno osvajanje določene spretnosti. Občutljiva obdobja so značilna za vse otroke po svetu – o njih smo podrobneje pisali v eni od prejšnjih števil HŠe otrok.

Kaj lahko storimo v otrokovih občutljivih obdobjih?

- Dopustimo mu, da sledi določenim interesom;
- ga ne prekinjamo;
- pripravimo okolje (na voljo naj ima najrazličnejši material, in ko pride čas, ga bo opazil in sam začel uporabljati);
- dajati samo potrebno pomoč, vsaka nepotrebna pomoč je ovira otrokovemu razvoju.

MONTESSORI VZGOJNI PRISTOP JE NAČIN ŽIVLJENJA.

Odrasli nismo tisti, ki delamo namesto otroka, ampak spodbujamo otroka, da sam razvija svoje potenciale. Potencial otrok pa je neizmeren.

OTROKOV NOTRANJI SVET

Poznavanje otrokovega notranjega sveta nam pomaga pri razumevanju in primernem delovanju. Če otrok čuti, da so njegove potrebe zadovoljene, da je njegov notranji svet poln in bogat, potem se bo pogumno odločal za nove izzive.

SAMOSTOJNOST

Če otroku že od majhnega omogočamo samostojnost (ne prezremo prvih znakov, ko bi rad pomagal nositi posodo iz pomivalnega stroja ...), potem se bo rad odločal za nove izzive in sprejemal nove odgovornosti (ko sprejmemo več odgovornosti, postanemo bolj odgovorni; to velja tudi za odrasle: ko smo postavljeni v vlogo mame, vodje projekta ...).

ZAUPANJE

Če ima otrok možnost izbiranja, samostojnega dela, potem počasi pridobiva zaupanje vase, z večjim samozaupanjem se izboljšuje otrokova samopodoba.

PRISPEVEK

Kdor ima pozitivno samopodobo zaupa vase, je pripravljen dati svoj pozitiven prispevek svetu (lahko postavi vazo na mizo, postreže s sokom ...), je prijazen do drugih, prispeva k temu, da je svet okoli njega bolj srečen kraj bivanja.

MIR

Vsak pozitiven doprinos prispeva k miru. V življenju vsakega posameznika lahko vidimo prispevek svetu: ali pozitivnega, ali negativnega. Nevtralnega ni. Če nisi dal nič od sebe, potem je to negativen prispevek, saj si od življenja le jemal. Bolj uspešno kot je otrok prehodil prejšnje stopnje, večja je gotovost, da bo svetu dal svoj pozitiven prispevek.

Melita Kordeš Demšar

POGOVOR S ...

Biti tu in zdaj, je veliko več kot samo biti živ. In je veliko več kot samo dihati, se igrati, pomagati, skratka živeti ... In vsak ima nekje svoj začetek v tej času, na tem kraju. Klavdija, nam lahko, prosim, zau-pate začetek Vaše zgodbe?

Izhajam iz družine s tremi otroki – samimi dekleti. Večkrat v šali rečem, da je to kombinacija, ki jo lahko samo priporočim, saj smo med seboj zelo povezane in smo v vlogi sester Kordeš zelo uživale. Vse tri smo rojene v Stuttgartu, kjer sta bila moja starša na začasnem delu. Takrat je bilo težko dobiti prostor v vrtcu, zato smo naj-nežnejša leta preživele v idiličnem kraju ob Muri, pod budnim očesom stare mame in tet. Ko naj bi jaz začela hoditi v šolo, se je mama vrnila, in preselili smo se v novo hišo v Pesnici.

V najstniških letih se nam je zdelo zelo zabavno, da so nas ljudje, ki nas niso dnevno videvali, zamenjevali med seboj. Po telefonu se nam to dogaja še danes, celo naš oče se večkrat zmoti ...

Po isti osnovni smo obiskovale tudi isto srednjo šolo – naravoslovno gimnazijo v Mariboru. Fakultete v Ljubljani so bile nato različne, vendar je zanimivo, da sedaj vse delamo z otroki oziroma z mladimi: Melita in jaz v vrtcu, najmlajša sestra Danijela pa je redovnica – hčerka Marije pomočnice, katerih poslanstvo je delo z mladimi.

Pri svojem delu z mladimi pri skavtih sem spoznala tudi svojega moža Igorja, s katerim sva poročena že več kot pet let, otrok pa še nimava.

Zdite se mi zelo resen človek. Kako gledate na življenje? Kaj je za vas najpomembnejše?

Moram priznati, da me je vaše vprašanje presenetilo, saj bi sama sebe označila kako drugače. No, verjetno v vrtcu delujem resno, ker zelo resno jemljem svoje delo.

Vzgoja otrok je zame velika odgovornost – po eni strani do vas staršev, ki nam vaše otroke v njihovih najnežnejših letih zaupate, po drugi strani pa do sodelavk. Tako kot pri starših mora biti usklajena tudi naša vzgoja. Vse moramo biti dosledne, saj nam vsem gre za dobrobit otrok.

Dobro se namreč spomnim, kako je bilo pri meni. Kot otrok sem kmalu ugotovila, da če mi nekaj ne dovoli stara mama, mi bo pa mogoče dovolila ena od tet – in včasih mi je uspelo. Verjetno so po tistem tudi one imele sestanek ...

Najpomembnejše zame je, da imam otroke rada, vse drugo je obrob-nega pomena oz. je vsa doslednost sama sebi namen. Jaz sem imela to srečo, da me je zmeraj obdajala ljubezen – tudi Ljubezen z veliko začetnico, če hočete – zato sem razvila optimističen pogled na svet. Mislim, da je to največ, kar lahko damo otrokom.

Ja, zame je najpomembnejša ljubezen.

Kdaj mislite, da je človek svoboden? Kako zagotoviti svo-bodo tudi za prihodnje čase?

Mislim, da je v današnjem času zelo malo ljudi resnično svobodnih oz. svobodnih tako, kot bi si želeli. Mislim, da smo svobodni takrat, ko se uspemo ustaviti, premisliti, kaj je v življenju res bistveno, in se ne vznemirjati zaradi stvari, ki jih nimamo oz., ki jih nismo dosegli. To pa je tudi trenutek, ko smo sposobni videti stvari v pravi luči in se zanje odločiti ali pa se jim znati odpovedati.

Svobodo lahko najučinkoviteje zagotovimo z vzgojo otrok in mladih. Najprej sem to močno doživela pri skavtih. V skavtskem duhu – v ljubezni in spoštovanju narave, sebe, bližnjega in Boga – se vzgajajo milijoni mladih po celem svetu. S študijem Montessori pedagogike pa spoznavam, da gre tudi tukaj za takšno univerzalno vzgojo. Do sedaj sem opazovala delo v vrtcih že v štirih različnih državah. Že

sami materiali so povsod enaki, tako da se lahko »Montessori otroci« povsod počutijo kot doma. Še večjega pomena pa je to, da so nam skupne same vrednote, h katerim vzgajamo.

Sicer pa lahko k miru v svetu in s tem povezani svobodi doprinesejo vsa srečanja med ljudmi, kjer se lahko le-ti spoznavajo, se znebijo pred-sodkov in se morda celo spoprijateljijo. In pri tem ni nujno, da gre za dva mlada človeka, tudi ni potrebno da sta iz dveh različnih držav. Včasih veliko naredimo za mir, če bolje spoznamo svo-jega soseda.

Se vam zdi, da je v našem vrtcu veselo in brezskrbno ali bolj resno in delavno?

Mislim, da je povsod, kjer so otroci, še pose-bej pa v vrtcih, pogosto brezskrbno in veselo. V našem vrtcu pa je nekaj ur na dan, pogosto tudi bolj resno in delavno.

Bi v vrtcu kaj spremenili? Česa pogrešate?

Bistvenega ne bi spreminjala. Ne vem, koliko se to opazi na zunaj, vendar vzgojiteljice večkrat tedensko kaj spremenjamo. Zamenjamo kakšen material z novim ali pa spremenimo kakšno

drugo malenkost, morda samo barvo. Vse to pa v želji, da bi bili materiali za otroke privlačni in zanimivi. Trudimo se slediti liturgičnemu pa tudi koledarskemu letu in glede na to pripravimo kakšen material ali delavnico.

Tako imam priložnost, da svoje želje po spre-membah sproti spreminjamo v dejanja oziroma

v materiale. Sedaj so pred nami velikonočni prazniki, ki se jim bomo posvetili, rada pa bi pripravila tudi kakšen material v povezavi z varo-vanjem okolja.

Kaj počnete v prostem času?

Zmeraj me je zanimalo veliko stvari, ampak z leti mi je začelo pri-manjkovati časa ali pa energije zanje. Zelo rada berem – sem pravi knjižni molj. Rada pečem, še posebej piškote in torte. Z veseljem aranžiram in preurejam stanovanje glede na letni čas. To zanima tudi nekaj mojih prijateljic, s katerimi si izmenjujemo ideje in pripomočke, kar mi zelo koristi tudi pri delavnicah z otroki. Rada potujem, hodim na izlete v naravo, obiskujem prijatelje, zadnje čase pa spet več kole-sarim in plavam. Najbolj vesela pa sem, če lahko z mojem preživiva čimveč časa v Strunjanu, kjer si potem tudi res vzamem čas za vse to, pa tudi za prevajanje iz nemščine. Ta zadnji konjiček sem dodala šele v času izobraževanja.

Pravo bogastvo različnosti je tudi človeška jeza in čisto vese-lje. Katere reči pa Vas razveseljujejo in kaj jezijo?

Vesla sem, ko vidim, da se je otrok nečesa naučil, še posebej če si je za to dolgo prizadeval. Razveselijo me drobne pozornosti. Vesela sem, ko opazim majhne stvari, majhne spremembe in spoznanja da sem se sposobna še čuditi.

O tem, kaj me razjezi bi bilo najbolje vprašati mojega moža, na splošno pa me najbolj razjezi, ko naletim na neiskrenost ali pa na nezainteresiranost. To se mi zdi čista izguba mojega in sogovorniko-vega časa.

Kaj bi sporočili našim otrokom, ki bodo enkrat – če Bog da – veliki in samostojni?

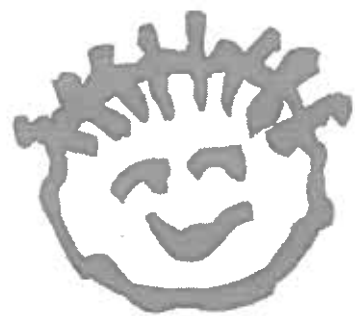
Rada bi jim sporočila dve misli, ki sta bili moji spremljevalki v času odrasčanja. Prvo misel je izrekel ustanovitelj salezijancev sv. don Bosco: »Bodite veseli, delajte dobro in pustite vrabcem čivkati.«

Drugo misel pa je izrekel ustanovitelj skavtov lord Baden - Powell: »Trudite se pustiti ta svet vsaj malo lepši, kot ste ga prejeli.«

Dragi otroci, ne vem, kakšen svet boste od nas prejeli, želim pa si, da bi bil to svet miru, svet brez meja, svet, od koder bi lahko segli po zvezdah. Naj se vam tako izpolni vaša želja, ki jo imate, kadar vas »zagugam« na gugalnici.

Draga Klavdija, iskreno se Vam zahvaljujem za posredovanje misli iz Vaše zgodbe. Želim Vam toplih barv v kraju, kjer živite, in iskrenih časov, v katerih bivate. Kajti verjamem, da bo ta svet tudi zaradi vaših prizadevanj lepši, kot ste ga prejeli...

Pogovor sem pripravila: Alenka Javornik

ODMEVI

PRVIČ V VRTEC

September. Pričakovanje in skrb.

Neža se je vrtca veselila vse do trenutka, ko je vstopila vanj. Prvi tedni so bili tako zanjo kot zame (za naju) zelo naporni. Neža se na vrtec ni in ni mogla navaditi. Jutranji jok je kmalu začelo spremljati še dosledno odklanjanje hrane. Porajala so se mi številna vprašanja: ji morda ne ustreza način dela, so materiali zanjo nezanimivi in prezahtevni?

Kmalu sem dobila odgovor. Neža je zbolela in ostala nekaj dni doma. Skupaj sva preživeli veliko časa in počasi mi je začela pripovedovati, kaj se dogaja v vrtcu, kaj ji je všeč, kaj jo skrbi. Z velikim navdušenjem mi je govorila o dogajanju na črti, o pripravljanih kosila, o pomivanju posode, sprehodih, o vzgojiteljicah, novih prijateljih ... Presenečena sem bila nad tem, kaj vse se je v tistem mesecu naučila. Postala je veliko bolj samostojna in odločna, da izpelje vse, česar se loti. Moje bojazni so bile ovržene in trdno sem bila odločena, da bomo z vrtcem vztrajali.

Naslednji dan sva zaradi Neže obiskali vrtec v sosedi, kjer živimo. Zaprepadena me je gledala in spraševala: »Zakaj tukaj tako kričijo? Kje pa je vzgojiteljica Neža? Zakaj pa ni Klavdije? ...« Ko

sva vrtec zapustili sem ji rekla: »Jutri boš šla v vrtec. Lahko se sama odločiš, v katerega. Tisti, za katerega se boš odločila, bo tvoj vrtec in vanj boš hodila.«

Od tistega dne z odhodom v Angelin vrtec ni bilo več težav. Prepričana sem, da se Neža v vrtcu odlično počuti. Vsak dan znova naju preseneča z novimi odkritji, spoznanji. Sedaj je to res »njen vrtec«.

Martina Škerl

VEČER Z MAMAMI

Kar nekam napeto se drenjamo na hodniku: otroci in njihove mamice/babice. A vsaka napetost je odveč. Sprejme nas prijetno in mirno vzdušje.

Za vsakega otroka in njegovo mamico je posebna mizica. Otroci z nepopisnim navdušenjem kažejo, kaj vse znajo, s čim se ukvarjajo, kaj ustvarjajo. Mamice sodelujejo pri delu. Vzgojiteljice in sestre spremljajo dogajanje iz ozadja; na obrazih je vidno zadovoljstvo. Pozor! Zvonček! Čas za pospravljanje. V nekaj trenutkih so vsi predmeti očiščeni in na svojem mestu. (Kako, da se to noče zgoditi doma!) Skupna pesem, blagoslov naših otrok nas združita v veliko skupino. Plešemo, pojemo. Ne ve se, ali so bolj navdušeni otroci ali njihove mame. In koliko narodnih in ponarodelih so se naučili naši otroci. Po veselem rajanju se umirimo ob skupni molitvi in zahvali. Pri pripravi vestno in zavzeto sodelujejo otroci. In da bi bil ta večer

še slajši, so poskrbeli s piškoti, ki so jih pripravili sami. (Enega sva vzeli tudi za mamico, ki je bila ravno na ta pomemben dan bolna.) In da so se naučili začetni glas svojega imena, je pokazala zadnja pesmica, s katero se poslovimo od otrok, njihovih mamic in babic ter nenazadnje od prijaznih in skrbnih vzgojiteljic in sester.

Doživetje ni bilo le prijetno, bilo je tudi dokaz ukvarjanja z našimi otroki in rezultat dela z njimi.

Nevenka Drusany, babica Ane Karoline

VEČER Z OČETI

Bližal se je večer z očetmi. Lanskega nam je odnesla bolezen, zato sem se spraševal, kako bo to izgledalo. Po izkušnjah z Angelinim vrtcem (in zapisi v Hiši otrok) je bilo pričakovati nekaj prijetnega. A kaj?

Dominik sicer ni prav zgovoren glede opisov dogajanja v vrtcu a vseeno sem ga vprašal, kaj se bo dogajalo. Spodbudil sem ga: »Bomo popravljali polomljene stole? Bomo šli na pivo? Bomo v vrtcu prespali?« Nejeverno me je pogledal in rekel: »Ah ne, oči. Ti se hecaš.« Vesel in malce nagajiv pogled pa mi je povedal, da je program skrbno pripravljen. To je bila dobra napoved.

V načrtu sva imela čimbolj zgođen prihod, vse-kakor pa pravočasen. Že priprave so vzele svoj davek, sledila pa je še težava s parkirnim prostorom. In sva zamudila. Povrhu vsega sem, kot Dominiku za zgled, pozabil copate ...

Soba je bila polna, a je Dominik kmalu našel prostor. Nato se je začelo. Stekel je po preprogi in prinesel kocke. S ponosom je razložil, kako se uporabljajo, nato pa sva jih zlagala in ugibala, katera manjka. Potem jih je hitro odnesel in prinesel drug in spet drug material. Končala sva s števili – enicami, deseticami, stoticami in tisočicami. In vedno znova me je presenetil, kaj vse že pozna, kaj vse že razume, kaj vse že zna. Medtem ko sem se mu čudil in ugotavljal, da ima verjetno tudi očka kakšno zaslugo pri tem, pa je Dominik

na krilih velikega ponosa in s posebnim nasmeškom švigal po sobi in prikazoval, kaj vse zna. Že prej si je moral točno izbrati materiale, ki jih bo predstavil in natančno je vedel kje so spravljani ter kako se jih pospravi (!). Sledil je skupni del – pesem in molitev. V zraku so bili domačnost, sproščenost in mir. Na koncu pa smo se posladkali z domačimi, v vrtcu pripravljenimi piškoti. Zadovoljna sva se odpravila domov, poseben nasmešek pa se je obdržal prav do spanca.

To je bil večer otrok, ki so nam ponovno pokazali, kaj delajo in kaj vse že znajo. To je bil večer vzgojiteljic, ki so lahko zadovoljne opazovale bogate sadove svojega dela. To je bil večer očkov, ki smo zvedeli še nekaj novega o naših otrocih in se jim s tem še bolj približali. To je bil večer Montessori vrtca, ki je združeval zadovoljne otroke, vzgojiteljice in očke in jim dal dobro popotnico.

Samo želim si, da bi duh Montessori vrtca segal čim širše preko ograje vrtca ter da bi držal čim daljši čas.

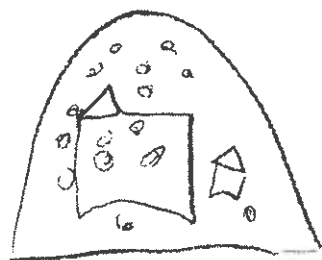
Rok Janez Šteblaj

SVETO PISMO

Mnogokrat sem šla mimo akvarija do vzgojiteljic ter jih povprašala kaj v zvezi z najinima otrokoma, ki hodita v vrtec. Dobila sem želeni odgovor in odšla.

Prišel pa je dan, ko se mi je zdelo, da se otroka še bolj obirata pri oblačenju in obuvanju. Čakala sem, da se sama napravi, obenem

ZATIŠJINO.

Urika

pa je v meni vrelo, kaj je z otrokoma, ki sta sama doma in spita. No ja, nista bila ravno sama, mož je bil doma, vendar je v delavnici. Vem, da če na hitro kam skočim, vedno popazi nanju. Nisem se pa otresla slabega občutka, saj mi je mož že zjutraj rekel, da bo tudi na malico prišel zelo na hitro, ker ima mnogo opravkov pri nekem stroju, ki mu je že nekaj časa delal preglavice.

V tem nemiru se ustavim pri akvariju in gledam elegantne ribice. Pogledam proti otrokoma. Še vedno nista urejena.

Že zjutraj sem jima obljubila, da ju pridem iskat po kosilu in ne po četrti uri. Po tretji uri popoldan ni težav z varstvom, po drugi uri pa...

Pri svojih obljubah skušava biti kar se da dosledna. Včasih je težko, vendar otroci točno vejo kaj je ja in kaj je ne pri naši hiši. Se zgodi, da preizkušajo, vendar sva dosledna. In to je mnogokrat zelo težko.

Končno mi pogled preko ribic spolzi na odprto Sv. pismo, ki je poleg akvarija. Preberem odlomek. Glej ga čudežno zdravilo! Nevihta meni se začne umirjati. Otroka sta urejena in kmalu smo doma.

Vse je v redu. Mlajša dva spita kot angela, mož pa je ves čas z njima, saj je delo že končal.

Če bi vam danes hotela zaupati, kateri odlomek sem prebrala, odkrito povem, da ne bi vedela. Tako malo je potrebno, da vzamemo v roke Sv.pismo, ki nam vedno umiri majhne in velike viharje.

Po tem dogodku ga večkrat vzamem v roke tudi v vrtcu. Starši bi morali večkrat izkoristiti ponujeno. In naj to velja kot povabilo.

Ni kaj, Angelin vrtec je tudi v tem pogledu drugačen, topel kot mehka odeja, s katero pokrijemo spečega otročička.

(P.S. Otroka sem šla bolj zgodaj iskat zato, ker sta dobila kolesi, s katerima sta se želela peljati, ker je bil lep sončen dan.)

Andreja Gorenc

GIBALNA VZGOJA

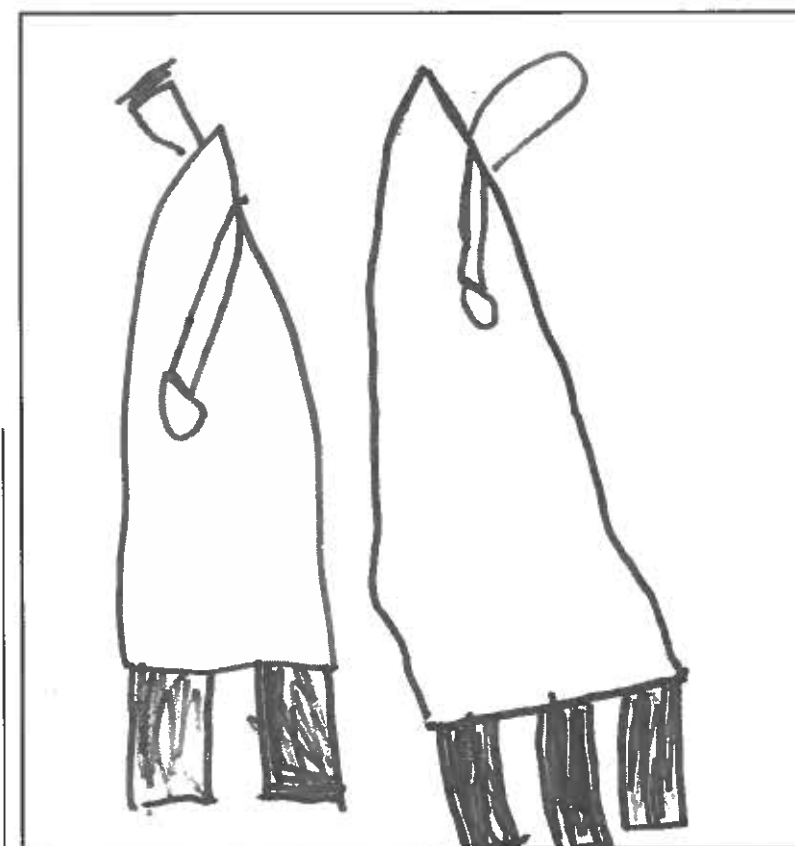
Letos imamo gibalno vzgojo v popoldanskem času in ne več v dopoldanskem času kot vsa prejšnja leta. Otroci se zelo veselijo gibanja, tako da je včasih potrebno kar nekaj časa, da se umirijo in jim lahko dam navodila za delo.

Ker nimamo veliko časa in ker je tudi prostor bolj majhen kot ne, skušam otroke najprej ogreti z živahno igrico. Večina otrok se igrice udeleži, ostali, posebno mlajši in nekateri »letošnji«, pa še opazujejo iz varne razdalje. Toda po določenem času se tudi ti z veseljem vključijo.

Letos imamo poudarek na skoku v globino, tako da se otroci znajo odriniti in pravilno doskočiti. Poizkusili smo tudi že preval, seveda s tistimi, ki so to želeli. Drugače pa so se kotalili bočno. Veliko delamo vaje za moč rok in ramenskega obroča. Zelo mi je žal, da nimamo kakšnega plezala, zato pa si pomagamo z vajami na tleh in na klopi. Otroci zelo dobro sodelujejo in viden je napredek. Tudi pozornost in zanimanje sta dobro opazna. Včasih je treba kakšnega otroka za nekaj časa tudi malo »odložiti« na klop, da se umiri. Ker je prostor majhen, vsi pa hočejo pokazati, kako so hitri in spretni, se včasih dva spoprimeta po rokoborsko in takrat nastopi »sodnik« in naredi red.

Otroke spodbujam, da sodelujejo pri pripravljanju in pospravljanju velikega orodja. Tako več otrok in jaz vzamemo po eno blazino in jo prenesemo. Včasih z njo še malo »zaplešemo« po prostoru, preden jo odložimo na pravo mesto. Toda vse to so dobre vaje za moč.

Preden se poslovimo, se še igramo umirjeno igrico, ki običajno povzroča veliko smeha in

veselja. Ura je pogosto prekratka in pri odhodu že sprašujejo, če bom »jutri« (beri prihodnji teden) zopet prišla. Zelo rada bi prišla večkrat na teden, ker otroci res rabijo veliko gibanja, pa zaenkrat to še ni mogoče. Morda v bližnji prihodnosti? Pomembno pa je, da otroci uživajo in jaz z njimi!

Majda Švegl – prof. športne vzgoje

HODILI SMO V VRTEC ...

Bila je Božja previdnost, da smo že od prvega začetka Angelinega vrtca smeli vstopati skozi njegova vrata. Še slišim jok v prvih tednih, ko sem se nemočno ozirala k s. Marjeti, kaj naj v tistih mučnih trenutkih naredim. Obrnila se je k meni, se nasmehnila in odgovorila: »Veste, jaz nimam nobenih izkušenj.« Pa smo jokali skupaj, si mahali, se prepričevali, da je za otroka vendarle tako najbolje ... No, in res je vrtec počasi, prav počasi postajal prijaznejši. Nikakor ni postajal drugi dom, čeprav bi to vzgojiteljice srčno želele – oprostite, dom je vsemu navkljub vedno samo eden. Otroci so počasi začeli hoditi na »delo«. Kajti v vrtcu so čakali materiali, ki jih je bilo potrebno prešteti, pregledati, otipati, izmeriti, pospraviti ...

Naš najmlajši je v tistih časih (sedaj, ko je malo večji, ga je to veselje že minilo) strašansko rad pomival posodo. Zlezel je na stol, ki si ga je pristavil k pomivalnemu koritu in seveda je bilo vode po tleh, da je čofotalo ... In nekega dne se je najstarejši sin obrnil k meni rekoč: »Vidiš mami, to je pa Angelin vrtec naredil!« »Ne vrtec! Jaz sem to naredil!« je bil jezen najmlajši.

V vrtcu si je torej pridobival občutek za red, čistočo, samostojnost... Ločitev od doma je moral sam v sebi predelati popolnoma sam in to je bila zanj kar huda naloga. Nekajkrat sem imela hudo skušnjavo, da bi vse skupaj pustila in dvomila o pravilnosti svoje odločitve. Vendar

smo vztrajali ... Pridobil si je izkušnjo, da zmore sam. Premagal je strah in iz brezizhodnega položaja si je našel stezico, da je splezal v nov svet. Poiskal si je delo, zaupal je v okolje, v katerem se je znašel, predvsem pa je zaupal samemu sebi, da zmore.

Večeri za mame in očete so prav zares dobra pogruntavščina. Ker sem bolj klepetave narave, sem morda pogrešala le malo več pogovorov med starši in vzgojitelji. Ali pa je morda en večer na leto premalo?

Ko sem razmišljala o obdobju, ki smo ga preživeli z Vami, se mi je porodila še ena misel: po zaključku in spominski knjižici je vsak žalosten. Kaj, ko bi ustanovili skavte tudi v Angelinem vrtcu? Začeli bi z najmlajšimi. Le-ti bodo počasi odraščali, ohranile pa se bodo vezi in prijateljstva. Zdi se mi škoda, da na lepe in dobre stvari, ki so jih naši otroci deležni v Vašem vrtcu, kar pozabimo ali pa se jih samo spominjamo ...

Naj končam tole moje poslednje pisanje, saj v jeseni odhaja v šolo tudi naš najmlajši.

Drage vzgojiteljice, naša družina Vam je iskreno hvaležna za to obdobje, ki ste ga preživele z nami. Verjamemo, da ste na dobri poti zato korajžno naprejte! In vedno se zavedajte, da Vam starši zaupamo najdragocenejše, kar premore ta naš svet – naše otroke. Zato se še naprej z njimi jokajte, ko to potrebujejo ..., še naprej se z njimi smejte, kajti tudi to potrebujejo...

S. Metka, še naprej se z njimi lovite v športnih copatih ..., Mira, še jim zaigrajte na harmoniko ..., Neža, še naprej z njimi brcajte žogo, in za Božjo voljo, naučite se braniti gole ..., Martina, še naprej z njimi pojte, glasno in vrisajoče ..., s. Mateja še naprej jim pripovedujte zgodbe o Dobrem pastirju, kajti teh se bodo vedno spominjali ..., Klavdija, še naprej z njimi pecite piškote, kajti njihov vonj ponesejo v večnost ...

Melita, s. Karmen in vse pomočnice – Ljubezen dela čudeže, Bog pa jih blagoslavlja ... Srečno!

Tadej, Marjeta in Alenka Javornik

VPRAŠANJA STARŠEV

Veliko staršev se znajde pod vprašajem, v katero osnovno šolo vpisati svojega otroka. Tudi nas, ki imamo otroke v Angelinem vrtcu, to skrbi. Večina staršev, katerih otroci so že vstopili v osnovno šolo, meni, da je za otroka vstop v »običajno« osnovno šolo zelo stresen. In prav to je spodbudilo k delovanju gospo Andrejo Gorenc – vodjo iniciativnega odbora za ustanovitev zasebne katoliške osnovne šole. O tem, kako napreduje delo odbora, nam je sama povedala naslednje:

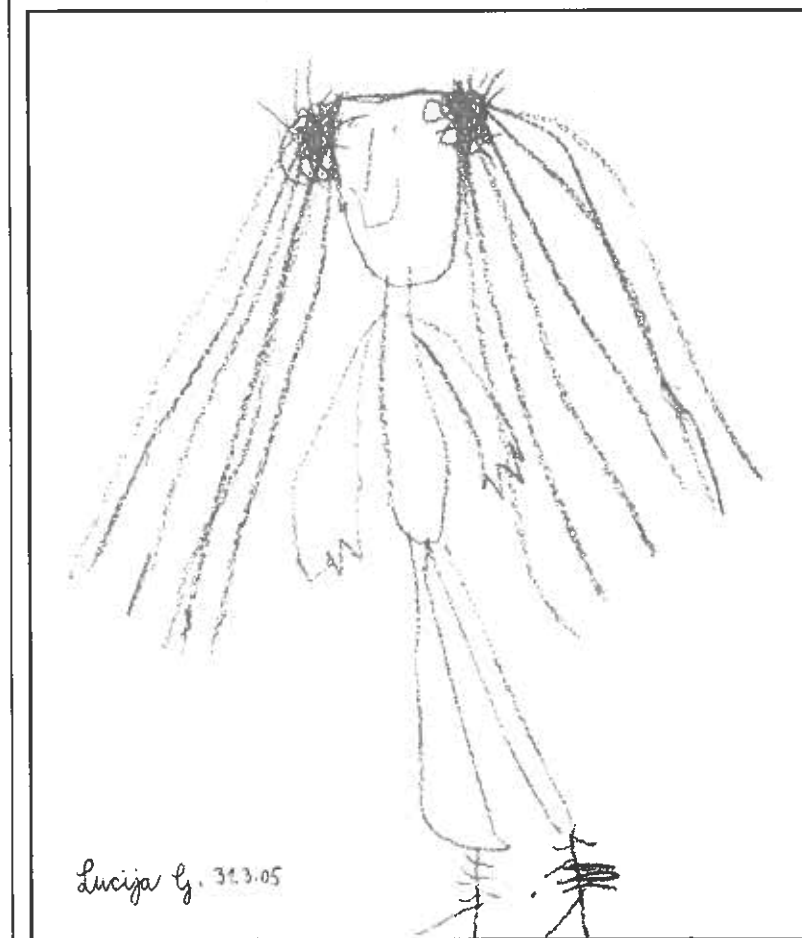
»Na povabilo za sodelovanje pri ustanovitvi »naše« šole se nas je zbralo kar nekaj. Ustanovili smo iniciativni odbor, ki je takoj pričel z delom. Šest se nas je najavilo na avdienco pri g. nadškofu Alojziju Uranu. Pobudo je toplo sprejel in jo podprl. Povedal je, da je bilo že kar nekaj pobud za ustanovitev šol, kjer bi bili naši otroci deležni krščanske vzgoje. K sodelovanju smo povabili tudi predstavnike drugih tovrstnih pobud na Slovenskem. Pričelo se je sodelovanje z Ministrstvom za šolstvo in Ministrstvom za pravosodje, ki trenutno proučuje Zakon o osnovni šoli. Vsi vemo, da je ta potreben precejšnjih popravkov. Ugotovili smo, da obstaja verjetnost, da naše prizadevanje za ustanovitev katoliške osnovne šole obrodi sadove že letošnjo jesen, se pravi v šolskem letu 2005/2006. Program, ki temelji na katoliških vrednotah, bi sprva začel delovati kot eksperiment v okviru javne osnovne šole. Omenjen je bil program Agazzi metode, ki izhaja iz severne Italije. To metodo počasi uvajajo že na Hrvaškem, v Makedoniji, kar nekaj sadov pa je obrodila v Srbiji (50 osnovnih šol). Zanimivo je, da sta program v hrvaškem in srbskem okolju vpeljali prav Slovenki, ki pa se vračata v Slovenijo. (Pomislite, kako nam Bog pripravlja teren ...) Agazzi metoda je ustrezna tudi zaradi t. i. mreže osnovnih šol, kar je ugodno glede financiranja, saj mrežne projekte finančno podpira Evropska zveza.

Na odboru je bilo izpostavljeno tudi vprašanje, v kolikšni meri je modelni projekt izvedljiv. Odgovor je bil, da bi se začelo s prvim razredom, ki bi mu sledila postopna širitev. Trenutno se kažejo

tri prostorske možnosti v Ljubljani, iščemo pa še druge po Sloveniji. Ukvarjamo se tudi z vprašanjem ustanoviteljstva. Po nedavnem razgovoru s frančiškanskim provincialom dr. Viktorjem Papežem, je bilo ugotovljeno, da ne izključuje možnosti ustanoviteljstva.

Delo smo si razdelili po skupinah. Nastale so skupine za proučitev vsebinskega in programskega dela; skupina, ki bo pregledala zakonodajo in z njo povezane možnosti; skupina za organizacijski vidik; skupina za pridobitev finančnih sredstev in skupina, ki sklicuje seje. Požrtvalnost mamice, ki vse dogajanje zapisuje, in očka, ki vse informacije razpošilja preko e-pošto, pa sta vsekakor potrebni posebne pohvale.

Ob tej priložnosti vas lepo vabim k sodelovanju. Vabljeni starši, redovnice, duhovniki, učitelji, profesorji, ravnatelji, ekonomisti, podjetniki, ljudje z ministrstev ... Če morda menite, da bi nam lahko kakorkoli pomagali, se nam, lepo prosim, pridružite. Srečujemo se vsako sredo ob 18. uri v telovadnici Angelinega vrtca.

Marsikdo misli, da ne more pomagati. Toda pomaga lahko vsak. Če ne drugega, z molitvijo. Naj povem, da je dela ogromno in da ga bomo lahko opravili le z Božjo pomočjo in skupnimi močmi.

ANDREJA GORENC,
PODVOZNA POT 25,
1000 LJUBLJANA
telefon: 2573 041
mobitel: 051 23 23 58,
e-mail: andreja@flamula.com

Okoli novega leta so na telefon Angelinega vrtca deževala zaskrbljena vprašanja o povišanju plačila vrtca, kljub temu da je bilo tej problematiki namenjeno tudi srečanje na povabilo sveta staršev. Za pisno pojasnilo smo se obrnili na računovodstvo vrtca:

»V torek 30. novembra je bilo srečanje staršev, ki ga je sklical svet staršev z namenom, da se obvesti starše o novi višini cene plačevanja vrtca. Ta je začel veljati s 1. januarjem 2005.

Lani je stopil v veljavo novi zakon o vrtcih, ki v 34. členu predpisuje naslednje: 'Osnova za izračun obveznosti lokalne skupnosti za posameznega otroka, vključenega v zasebni vrtec, je cena istovrstnega programa javnega vrtca na območju lokalne skupnosti, zmanjšana za znesek, ki bi ga starši plačali za otroka v skladu

s prvim odstavkom 32. člena tega zakona, če bi bil otrok vključen v javni vrtec. Zasebnemu vrtcu pripada za posameznega otroka 85 % teh sredstev.'

Nekatere Občine so začele uveljavljati ta zakon s šolskim letom 2003/2004, Mestna občina Ljubljana pa s 1. 9. 2004. Ekonomska cena, ki jo obračunavajo občine, ne zadošča. Zato je bilo potrebno narediti nov predlog za spremembo odstotka plačila za dosego ekonomske cene vrtca, ki je bil predstavljen pri navedenem srečanju.

Prosimo za razumevanje, pa tudi za pomoč pri iskanju virov, kako bi solidarnostno pomagali staršem, ki tega ne bodo mogli plačevati. Hvaležni vam bomo za vse, kar boste storili za reševanje tega problema.«

IZ OTROŠKIH UST

Na praznik vseh svetih

Pred viškim pokopališčem je stojnica s svečami in cvetjem. Otroci, Martina (5 let), Anže (4 leta) in Andraž (2,5 let) izbirajo svečke za tri grobove. Martina je skromna in želi kupiti svečko majhne velikosti, Andražek jo posnema, Anže pa ne more ločiti pogleda od največje vijolične sveče. Kmalu ves vznemirjen od lepote sveč zakriči: »Oči, ko bom jaz umrl, mi kupi to svečo!« Najmlajša Klara (10 mesecev) se v vozičku na ves glas smeji, ko opazuje dogajanje. Anže nadaljuje: »Oči, ko bo Klara zrasla, bo mogel še en tukaj umret, da mu bo tudi ona lahko svečo prižgala.« Bleda starša pomagata vsem trem prižgati svečke.

Cesta v nebesa

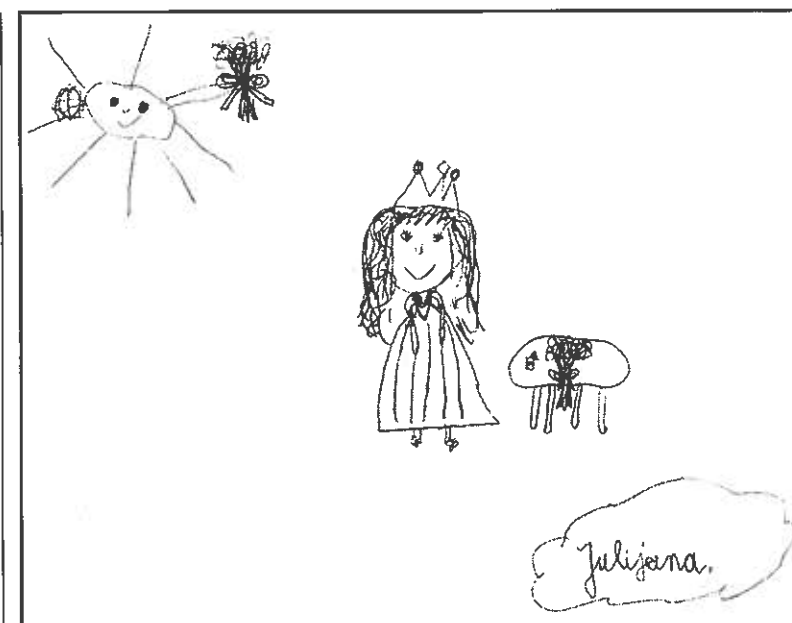
Pred dvema letoma sem Martino prvič peljala na miklavževanje na Dobravo, ki ga je organizirala OOO Ljubljana (Območna obrtna zbornica Ljubljana). Pred tem smo se doma pogovarjali, da je Miklavž že v nebesih. Ko je Martina prvič videla Miklavža ji je vzelo sapo. Bila je očarana. Ko je prišla domov je rekla babici: »Veš, babi, jaz sem bila pa v nebesih!«

Naslednje leto pa je šel na miklavževanje poleg nje tudi bratec Anže. Ves čas mu je po poti razlagala, da cesta, po kateri se vozimo, pelje v nebesa in da si hitro tam.

Letos poleti pa smo obiskali sestrično naših otrok. Peljali smo se po isti cesti, nakar Martina spregovori: »A ni to lepo, da Karolina živi v nebesih?«

Pedikura

Ob sobotah zvečer se naši otroci kopajo v banji. Martina, Andraž in Klara imajo že umite lase in postrizene nohte, Anže pa se upira. Nič preveč ni navdušen nad striženjem nohtov. Mamica mu razlaga, da je to potrebno, ker lahko koga opraska, pa tudi videti ni lepo otroka z dolgimi nohti. Nohte mu mamica na rokah še nekako postrizuje, ampak Anže modruje in razlaga: »Zdej si postlila?« »O, čakaj, čakaj! Še na nogah,« reče mamica. »Saj ni tleba, sej z nogami ne bom

nubenga puplasku!« Ampak mamica se ne pusti: »Anže, nogo sem, ker ne boš mogel čevljev obuti!«

P.S.: 80 nohtov postriči tudi ni mačji kašelj.

Andreja Gorenc

Družinski prepir

Kosilo. Z možem se pogovarjava z nekoliko privzdignjenim glasom.

Ko utihneva, Grega modro ugotovi: »Kaj pa opravičilo?« Z možem se spogledava in čeprav se mi zdi, da je bil pobudnik glasnejšega pogovora bolj on, se mu vseeno opravičim: »Ja, res, Roman, oprosti mi. Lahko bi se bolj umirjeno pogovorila.« A Grega ni zadovoljen: »Ati, si začel, ti se moraš opravičiti mamici, ti si bil bolj glasen!«

Zdaj mož res ni imel izbire ... Objela sva se in v veselem razpoloženju smo nadaljevali s kosilom.

Čarovnije

Nekaj mesecev po veliki noči se peljemo iz vrtca. Poslušam, kako se Grega in Luka zadaj v avtu pogovarjata. »Veš, da so Jezusa najprej pribili na križ, potem je umrl, položili so ga v grob in veš, da je potem prišel živ iz groba?« razlaga začuden Grega mlajšemu bratcu Luku. »To je pa čudno,« pravi Luka. »Samo Bog zna narediti tako dobro

čarovnijo!« »Ja, res,« modruje Grega dalje, »on zna res dobro čarati. Potem je še naprej čaral vse sorte čudne stvari.«

Mateja Osredkar

V vrtcu

I.

Tobija razvršča živali. Vzgojiteljica Martina mu poda navodilo: »Vse živali, ki živijo na kopnem, razvrsti v to vrsto; tiste, ki pa živijo v vodi, pa v drugo vrsto.« Vzgojiteljica nato odide. Čez eno minuto pride k njej Tobija: »Kaj pa žaba?« Vzgojiteljica ga pogleda in čaka, kaj bo sam odgovoril. Tobija pa pravi: »No, v katero kolono naj jo postavim? Žaba je dvoživka?!«

II.

Jakob K. in Tadej se med hojo po stopnicah pogovarjata. Pa vpraša Tadej: »Kje ti sploh staneš?« Jakob K. mu strokovno razloži: »V Šentjoštu nad Horjulom. 660 metrov visoko.«

III.

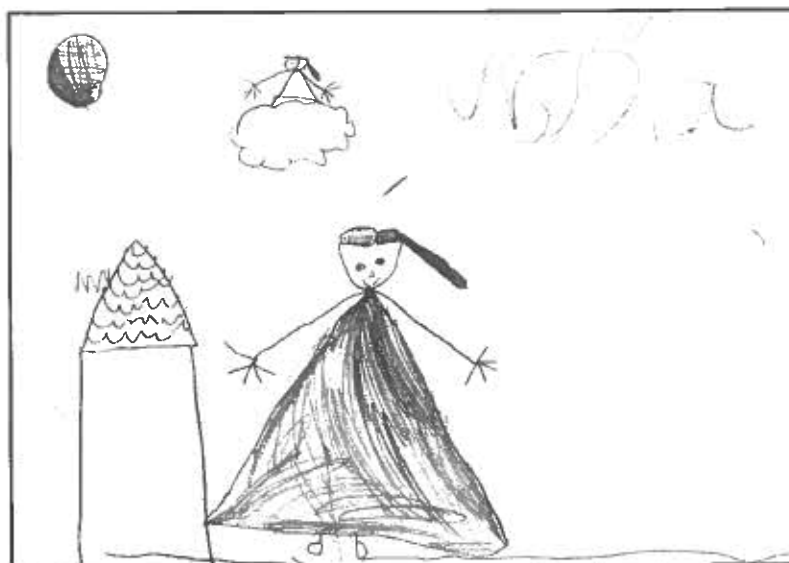
Erazem I. z vzgojiteljico ves zadovoljen dela pečeni črki e in a. Ko podrsa obe črki in ju prenaša in polaga sem ter tja, ga vzgojiteljica na koncu vpraša: »Katera črka je to?« On odgovori, da je e kot Erazem. »Katera pa je to?« »Aaaaa. Kot ati,« reče in v trenutku postane ves solzen.

IV.

V kopalnici rumene sobe se je zamašil odtok. Gospodar Stane ga je že zgodaj zjutraj uspel odmašiti s pomočjo sredstva, ki diši po kloru. Ta vonj se je še nekaj ur zadrževal v prostoru, odzivi otrok ob prihodu v kopalnico pa so bili naslednji:

Jure: »Zakaj pa tukaj diši po plavalnem tečaju?«

Urška: »O, o, o, danes pa diši po toplicah!«

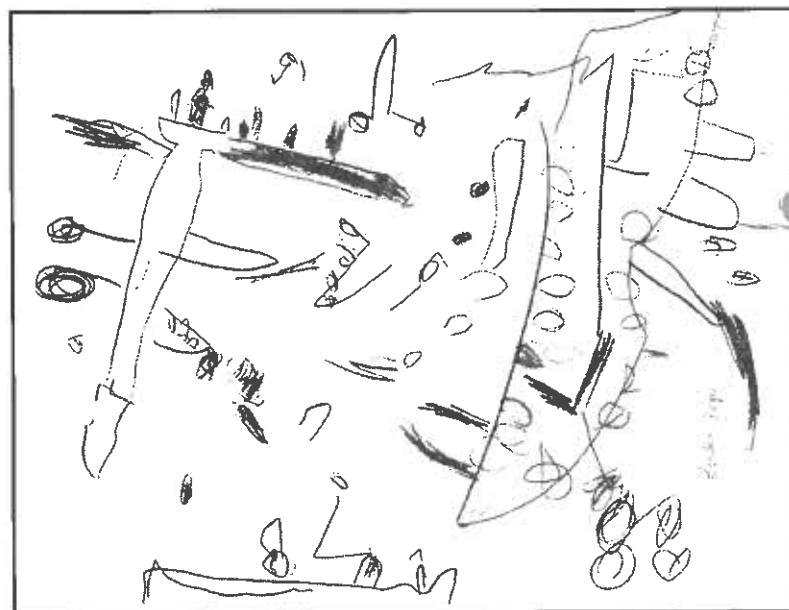

V.

Smo na sprehodu. Gremo ob Maxiju, kjer naše oči prevzame mladina, ki izvaja akrobacije na rolnah. Lan se ves navdušen obrne k paru za njim in reče: »Ej, a ni ta skener dobr skoču?!«

VI.

Spet se sprehajamo. Tokrat nas prevzame velik balon nad Ljubljano. Nekdo od otrok se sprašuje, kako je mogoče, da se balon obdrži v zraku. Lan ga začudeno pogleda in pojasni: »Ja, a ne veš? Ta balon je na kelih.«

VII.

Beseda teče o potresu. Eden od otrok vpraša, kaj je to potres. Jernej J. (3 leta) že hiti z odgovorom: »Potres je, da se hiša maje, potem je pa ni več.«

VIII.

Po kosilu pospravljamo jedilnico. Dela res ni malo. Lucija Š. vmes za trenutek postoji in potoži: »Joj, me boli trebuh.« Nato vpraša Tino

S.: »Tina, a tebe tut trebuh boli?« »Ne, mene pa ne trebuh, ampak križ!« se oglasi Tina in pri tem položi svojo desno dlan na svoj križ.

– od Ane G: »Reci krtina – ti si pa četrtna.«

– od Luka R: »Reci peč – teb je pa Tina Maze všeč.«

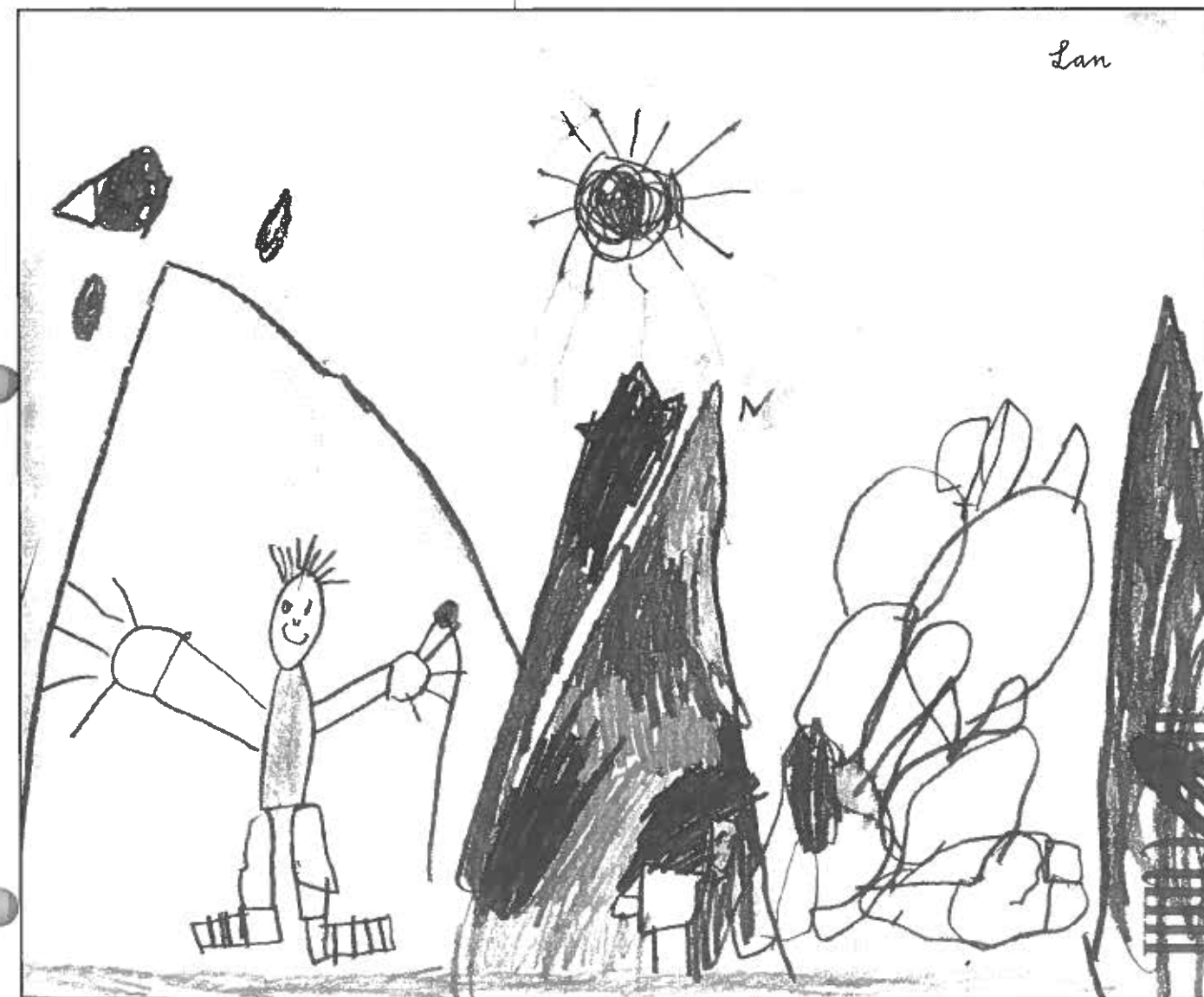
IX.

V zadnjem času otroci uživajo v iskanju rimajočih se besed. Med njimi je slišati

– od Tadeja: »Reci dan – ti si pa nadškof Uran.«

X.

Vsak dan ob enajstih po sobah zazvoni zvonček, ki naznanja konec dela z materiali in čas za gibanje na črti. Zvonček pa je zazvonil tudi na večeru z mamami. Urška se je začudena obrnila k vzgojiteljici: »Ja, a je ura že enajst?«

- brez fizičnega stika, sedimo ob otroku,
- premaknemo stol k vratom, stran od postelje,
- zmanjšamo čas z otrokom,
- odzovemo se počasi.

Na vsaki stopnji, ko zmanjšamo pozornost staršev, lahko pričakujemo, da se bodo stvari najprej poslabšale, šele nato izboljšale. To pa zato, ker se bo otrok še posebej potrudil, da bi obdržal stari način. Potrebno je kar nekaj potrpljenja, a prva delna izboljšava, ki se pojavi, da staršem samozavest in nimajo več občutkov krivde, krutosti in neobčutljivosti, ko so dosledni in odločni do otroka.

Hitra sprememba v prid dobrega otrokovega spanja, ki nastane z zmanjšanjem starševske pozornosti, nam pove, da otrokovih težav s spanjem niso povzročali niti otrokovi strahovi, niti pomanjkanje pozornosti staršev.

Prednost pristopa v več korakih je v tem, ker se zdi bolj prijazen. Šibka stran je v tem, da traja

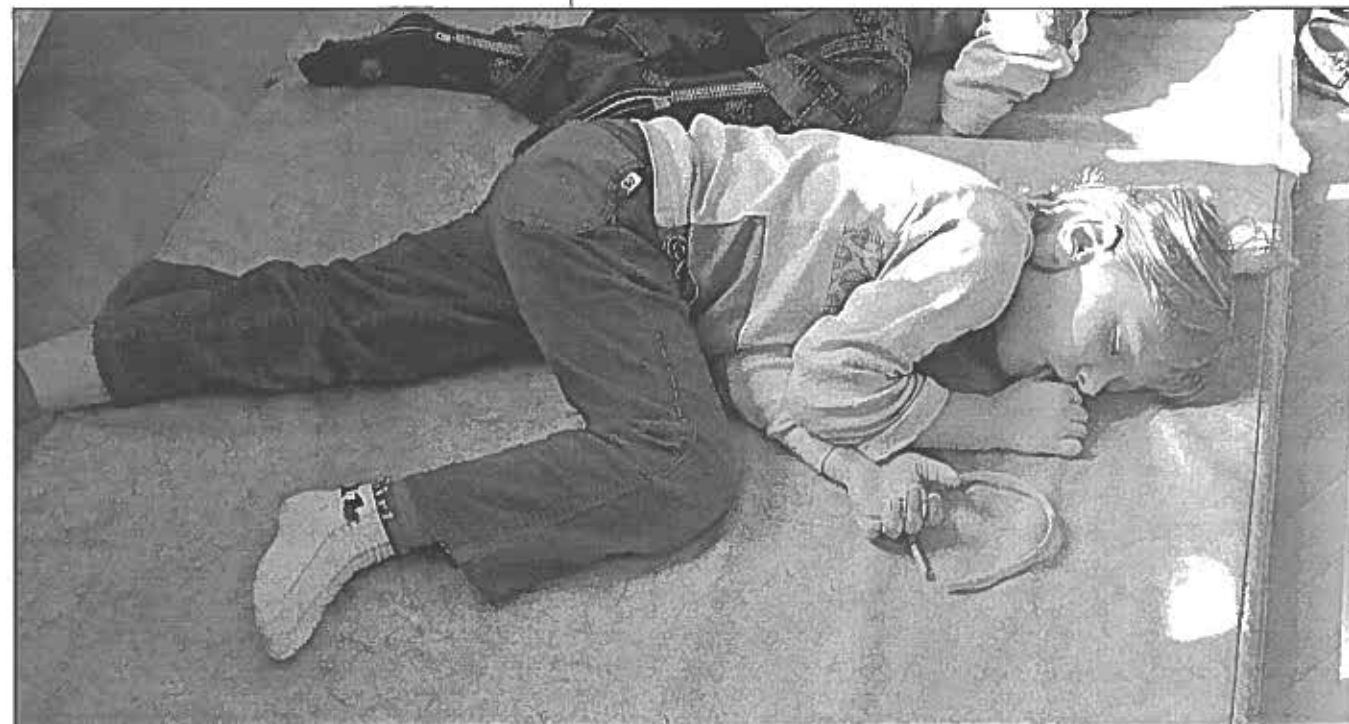
več dni ali tednov, v katerih se lahko pojavljajo izbruhi otrokovega joka. Glavni vzroki, zakaj je ta pristop samo včasih uspešen, so:

- nepredvidljivi življenjski dogodki se vmešajo v najboljši načrt staršev,
- starši se ne zavedajo neverjetne moči, ki jo ima dejanje iz prejšnjega koraka (»Samo danes mu bom še nesel pijačo.«),
- odločitev staršev sčasoma oslabi zaradi njihove utrujenosti in včasih zaradi nepotrpežljivosti.

Drugi način, kako lahko otroku pomagamo, da se nauči zaspiti sam, je pristop z enim korakom (hladen tuš). V tem primeru so starši odločni, da bodo od tega dne naprej ravnali z otrokom drugače, on pa se bo prilagodil novemu pristopu.

»Drugače« pomeni, da starši po večerni rutini zapustijo otrokovo sobo in se vanjo ne vrnejo po nobenim pogojem (naš kratek obisk, da bi pogledali, če otrok spi, znajo otroci hitro obrniti v dolg obisk). Zgodi se lahko, da bo otrok jokal večer ali dva tudi več kot eno uro. Trajanje joka ne sme biti časovno omejeno. Če postavimo mejo, koliko joka bomo tolerirali, se bo otrok hitro naučil jokati do te časovne meje.

V kolikor ima otrok možnost, da pride do nas iz postelje, ga odnesemo nazaj (nekateri so našli tudi 145-krat na večer). Če smo

navajeni na priprta vrata, jih lahko fiksiramo tako, da jih otrok ne more niti odpreti, niti čisto zapreti.

Šibka stran tega pristopa je v tem, da je nekaj večerov daljšega otrokovega joka nesprijetnih za mnoge starše. Ta proces je za mnoge preoster, surov, krut. Dejstvo je, da je učinkovit. Deluje.

Pogosto ta proces očetje doživljajo lažje kot matere. Da bi pri tem matere preveč ne trpele, pomaga, da gre mama spat v prostor, kjer ne sliši otrokovega joka. Zadovoljstvo vseh po končanem procesu je veliko in prinese v družino spokojnost.

Zavedati se moramo, da bi otroci radi bili s starši čim več časa in se bodo zanj borili tudi na škodo lastnega spanja in zdravja. Bolj intenzivno ko se z otrokom igramo tik pred spanjem, teže bo potekalo uspavanje. Velikokrat pomaga, če smo starši ob času, ko se odpravljajo otroci spat, »dolgočasni« ter prihranimo »hece« za druge dele dneva.

Prav tako se moramo zavedati, da vsa naša odločenost za en ali drugi pristop, da otroku pomagamo pri samostojnem uspavanju, ne koristi nič, če ne upoštevamo:

1. otrokovega ritma spanja (običajno gre spat ob prepozni uri),
2. da otrok dobi dovolj spanja (premajhno število ur, preutrujen otrok),
3. dnevnega spanja (če ga otrok še potrebuje, a ga ne omogočimo, ali pa je to spanje prepozno popoldne),
4. trdnosti spanja (brez nočnega zbujanja ...).

Pediater Marc Weissbluth zaključuje v svoji knjigi: »Starševstvo je proces, ki krepi samega sebe: z rastočim samozaupanjem se povečuje občutek sposobnosti. Ena najpomembnejših stvari, ki si jih moramo zapomniti, je: prišli bodo trenutki, ko si boste želeli, da bi svojemu otroku lahko nudili manj pozornosti (četudi to povzroči jokanje ... četudi ponoči), da bi tako vaš otrok lahko izoblikoval spretnosti, kot sta pomiriti samega sebe in samostojnost. Jokanje

– v tem kontekstu – ne poškoduje otrokove samopodobe. Nasprotno, končni rezultat so povečane sposobnosti v vašem otroku in v vas.

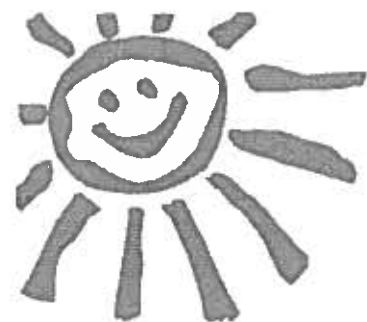
In če ponovno preberemo postavljeno vprašanje: »Kako navaditi otroka, da zaspil sam?«, potem vidimo, da to vsebuje že odgovor: otroka pustimo samega. Čeprav zveni to tako preprosto, pa je v praksi zelo težko, a za otrokov razvoj potrebno.

Napisala in zbrala: mag. Melita Kordeš Demšar

Morda bosta tudi vam v pomoč knjigi:

Huntley, Rebeca: *The Sleep Book For Tired Parents*

Weissbluth, Marc: *Healthy Sleep Habits, Happy Child* (to si lahko za kratek čas izposodite tudi v zbornici vrtca)

ZAHVALE

ZAHVALE

- Uršulinskemu samostanu v Ljubljani za velik dar, s katerim smo preuredili spodnje prostore vrtca;
- vsem darovalcem praktičnih stvari za vrtec ob različnih priložnostih;
- staršem za razumevanje pri vseh naših prošnjah in željah, posebej v tednu intenzivne priprave vzgojiteljic na zaključne montessori izpite.

ČESTITKE

- družini Klančič ob rojstvu Leona;
- družini Jaklič ob rojstvu Ane;
- družini Jezeršek ob rojstvu Veronike;
- vzgojiteljici Neži in Herveju ob poroki;
- vzgojiteljicam Miri, Klavdiji, Neži, Edi, Joži in Tini za pridobljeno montessori diplomu iz dveletnega montessori izobraževanja za otroke v starosti od 3 do 6 let, ki je potekalo v okviru Uršulinskega Zavoda OE Akademija Mericianum v sodelovanju z nemškim montessori združenjem v Aachnu;
- Meliti in Neži za pridobljeno montessori diplomu za otroke v starosti od rojstva do 3 let, v okviru dveletnega AMI izobraževanja v Parizu.

Hudomušna otroška poezija
Danila Gorinška s prikupnimi
ilustracijami Tine Krašovec.

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
Nazorjeva 1, Ljubljana

JAZ SEM VSTAJENJE IN ŽIVLJENJE

Skupaj z družino Kovač delimo njihovo bolečino ob izgubi moža in očka Gregorja.

*Ti, Gospod, mi ne boš odtegnil
svojega usmiljenja,
tvoja dobrota in tvoja zvestoba
me bosta vedno čuvali.*

Draga Monika!

Odkar je letošnje poletje v prometni nesreči umrl Gregor, tvoj ljubljani mož, vam v tistem spremljanju in molitvi želimo stati ob strani tudi prijatelji iz vrtca, še posebej tebi, pa Mihi, Lovru in Ani. Zelo smo bili pretreseni. Združeni v veri v eno občestvo tu in tam živečih v Bogu pa prosimo, da bi povezana z njim po Njegovi milosti mogla v ljubezni hoditi naprej po poti življenja, ki te kliče. In da bi v trenutkih teže mogla vse izročiti v Njegove roke! Nič ni izgubljenega, kar je v ljubezni živetega. Shranjeno je vse, kar ste skupaj lepega doživeli, ustvarili, kar ste skupaj pretrpeli: vse to ni izgubljeno, nihče vam tega ne more vzeti in iz tega lahko živite in črpate naprej.

V molitvi prosimo za Gregorja, ohranili ga bomo v živem spominu.

Hvala ti za pričevanje vajine ljubezni in pogumno prenašanje trpljenja. Hvala, da smemo biti del vajine poti. Tudi mi zorimo ob tebi.

Močnejša kakor smrt je ljubezen!

Barbara Merše

KOLEDAR

Datum	Dogodek
9. januar 2006 (pon.)	Večer z mamami
24. marec 2006 (pet.)	Družinska maša
6. april 2006 (čet.)	2. sestanek za starše
Maj 2006	Izlet
1. junij 2006 (čet.)	Srečanje z absolventi
16. junij 2006 (pet.)	Piknik